

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505

Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Předmět: Fyzika, 7. ročník

Sada: 3

Číslo DUM: EU-OPVK-ICT-F1-43

Název materiálu: Výpočty s tlakem.

Autor materiálu: Mgr. Martin Havlíček

Anotace: Prezentace procvičuje na praktických příkladech výpočty s tlakem. Z rovnice pro výpočet tlaku, odvozuje vzorce pro výpočty tlakové síly a velikosti potřebné plochy.

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 19. 01. 2012

Ověřující učitel: Mgr. Martin Havlíček

Třída: VII. B

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.

Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.

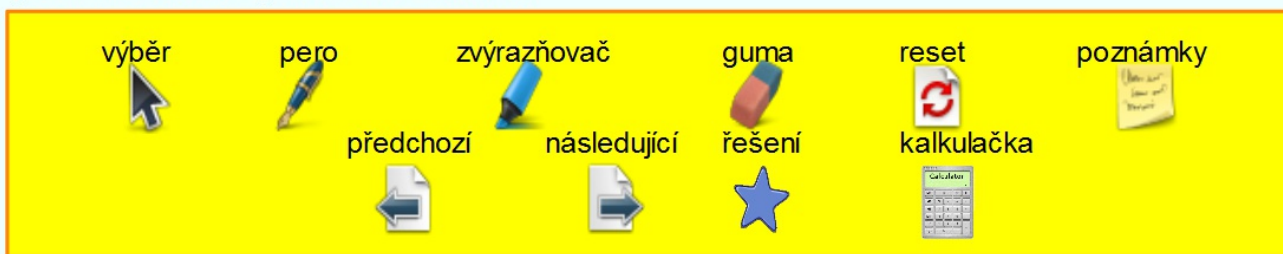
Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- cílová skupina (ročník, tematický celek): **fyzika 2. st. ZŠ, kapaliny**
- forma vyučovací hodiny, pomůcky: dem. i žák. pokusy, voda, hadička, injekční stříkačka, demonstrační lis, sněžnice, model rolby.
- použité nástroje ACTIV studia:

- popis prezentace a jejího využití:
Výpočty s tlakem, tlakovou silou a velikostí plochy. Jednotlivé postupy jsou skryty pod hvězdičkou ŘEŠENÍ.

U Úkol, nebo experiment

Z Zápis

O Opakování

Obsah:

Odvození vzorců

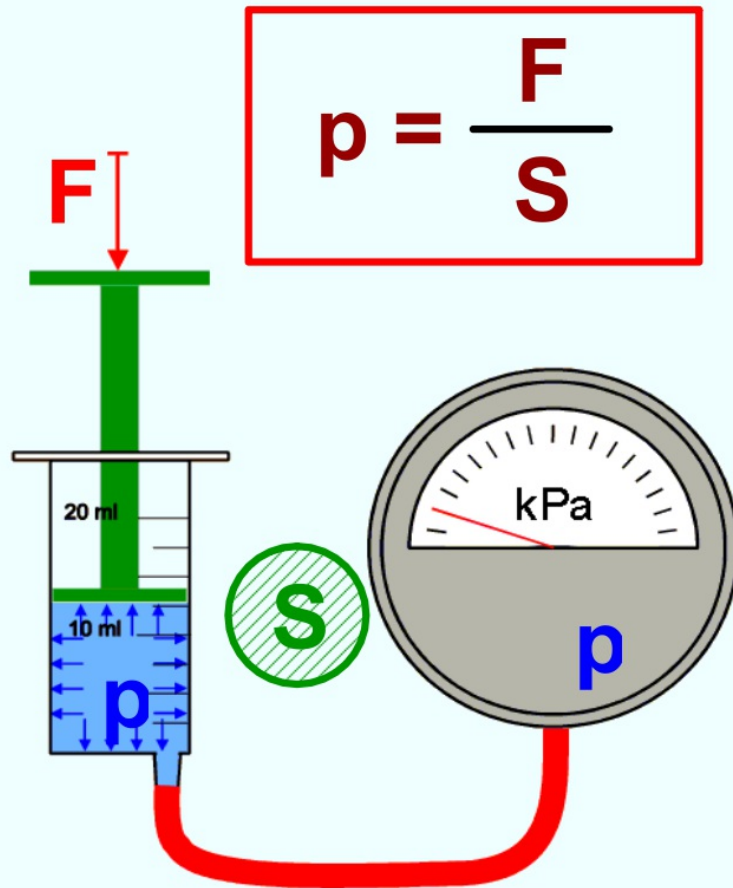
Výpočet tlaku

Výpočet síly

Výpočet potřebného obsahu plochy

○ Tlak v kapalinách v uzavřeném prostoru

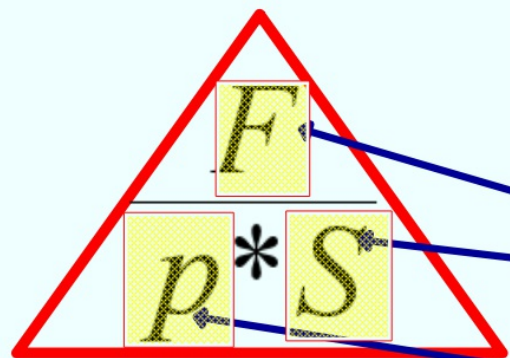
$$p = \frac{F}{S}$$

Síla **F** [N]
Obsah plochy **S** [m²]
Tlak **p** [Pa]

$$p = \frac{F}{S}$$

○ Odvození vzorců pomocí pyramidy

Síla

F [N]

Obsah plochy **S** [m²]

Tlak

p [Pa]

$$p = F : S$$

$$S = F : p$$

$$p = \frac{F}{S}$$

$$S = \frac{F}{p}$$

$$F = p * S$$

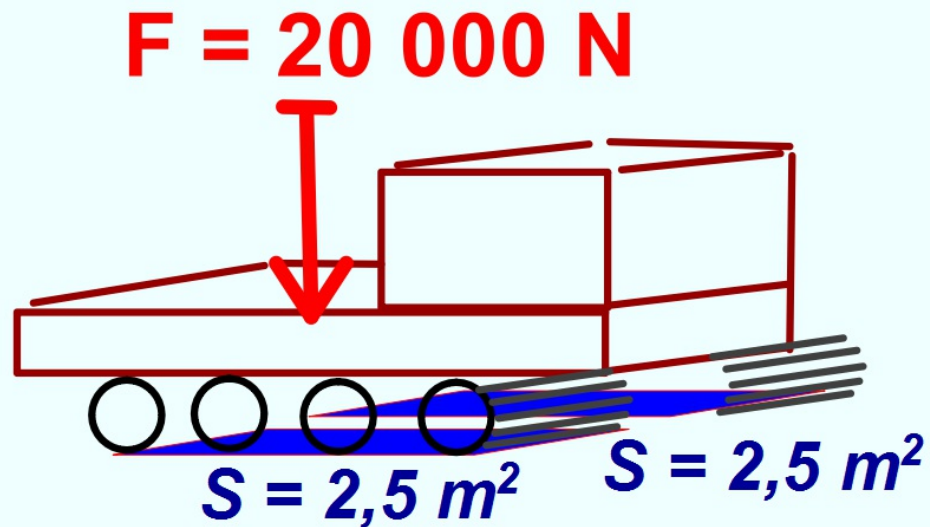

Při kliknutí na fyzikální veličiny v pyramidě, dojde k odkrytí příslušného vzorce.

- Ú Vypočítej, jak velký tlak je pod pásy rolby o ploše 5 m^2 , zatížených silou 20000 N .

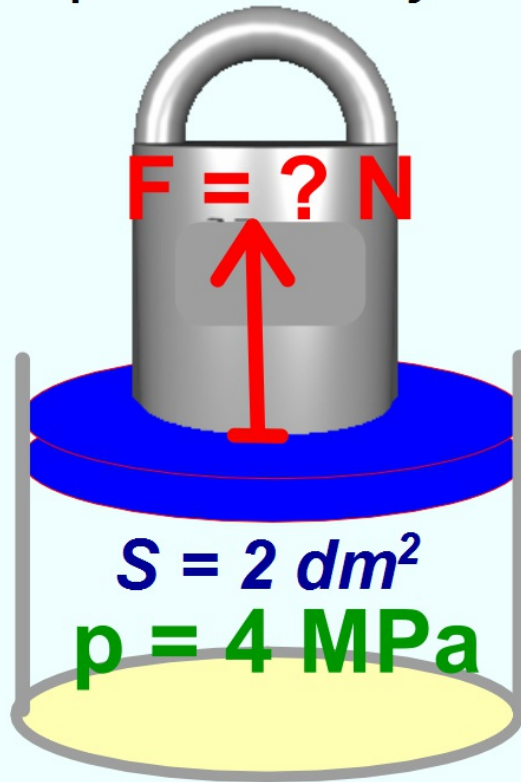
$$F = 20\ 000 \text{ N}$$
$$S = 5 \text{ m}^2$$
$$p = ? [\text{Pa}, \text{kPa}]$$

$$p = F : S$$
$$p = 20\ 000 \text{ N} : 5 \text{ m}^2$$
$$p = 4\ 000 \text{ Pa} = 4 \text{ kPa}$$

Pod pásy rolby vznikne tlak 4 kPa .

- Ú Jak velká síla je na pístnici zvedáku o ploše 2 dm^2 , pod kterou je tlak oleje 4 MPa .

$$p = 4 \text{ MPa} = 4\,000\,000 \text{ Pa}$$
$$S = 2 \text{ dm}^2 = 0,02 \text{ m}^2$$
$$F = ? [\text{N}, \text{kN}]$$

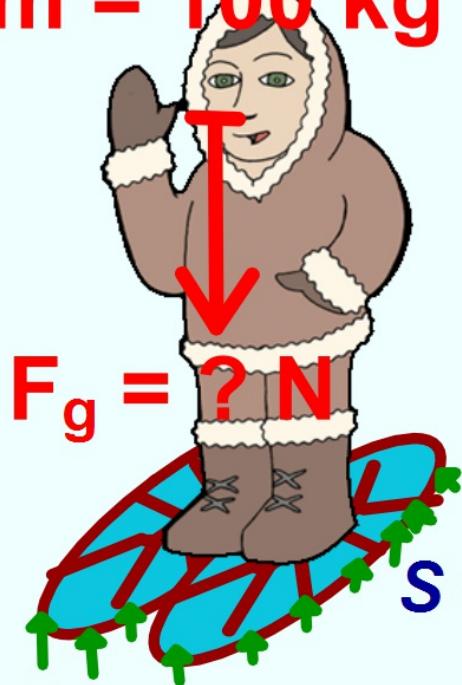
$$F = p \cdot S$$
$$F = 4\,000\,000 \text{ Pa} \cdot 0,02 \text{ m}^2$$
$$F = 80\,000 \text{ N} = 80 \text{ kN}$$

Pístnice zvedáku vyvolá při tlaku 4 MPa sílu 80 kN .

Ú Vypočítej potřebnou plochu sněžnic pro člověka o hmotnosti 100 kg, jestli-že povolený tlak na sníh je 5 kPa.
Gravitační zrychlení $g = 10 \text{ N/kg}$

$$m = 100 \text{ kg}$$

$$F_g = ? \text{ N}$$

$$p = 5 \text{ kPa}$$

$$S = ? \text{ dm}^2$$

$$m = 100 \text{ kg}$$

$$g = 10 \text{ N/kg}$$

$$p = 5 \text{ kPa} = 5000 \text{ Pa}$$

$$S = ? [\text{m}^2, \text{dm}^2]$$

$$F_g = m \cdot g$$

$$F_g = 100 \text{ kg} \cdot 10 \text{ N/kg}$$

$$F_g = 1000 \text{ N}$$

$$S = F : p$$

$$S = 1000 \text{ N} : 5000 \text{ Pa}$$

$$S = 0,2 \text{ m}^2 = 20 \text{ dm}^2$$

Minimální plocha sněžnic je 20 dm^2 , pro dovolený tlak 5 kPa.

Seznam použité literatury a pramenů:

Objekty, použité k vytvoření sešitu, jsou součástí SW Activ Inspire, nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.

Autor:

Mgr. Martin Havlíček

Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk

zsroda@zsroda.cz

leden 2012

